

Munich Personal RePEc Archive

**Powers and acts of the general assebly of
the higher school under the conditions of
academic autonomy (administrative legal
aspects)**

Dimitrova, Darina

2017

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/90980/>

MPRA Paper No. 90980, posted 05 Jan 2019 09:48 UTC

**ПРАВОМОЩИЯ И АКТОВЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ
В УСЛОВИЯТА НА АКАДЕМИЧНА АВТОНОМИЯ
(Административноправни аспекти)**

Дарина Димитрова

Управлението на висшето образование се осъществява на национално ниво от редица държавни органи – Народното събрание, Министерския съвет, Националната агенция за оценяване и акредитация, министъра на образованието и науката. Органи за управление на конкретното висше училище са Общото събрание, Академичният съвет и Ректорът [10]. След демократичните промени през 1989 г. академичната автономия се утвърждава като важен принцип за устройство и управление на висшите училища, част от която е академичното самоуправление. То се изразява в различни дейности (чл. 21 от Закона за висшето образование – ЗВО, обн. ДВ, бр. 112/1995 г.), като основно място сред тях заемат административните свободи, сред които на първо място – изборност и мандатност на всички органи за управление. **Актуалността на темата** за правната уредба на дейността на органите за управление на висшите училища произтича от факта, че за първи път с приемането на ЗВО от 1995 г. е уредено съдебно-административно обжалване на техните актове (чл. 38 ЗВО) и е в пряка връзка с проблематиката за развитието на академичния състав [1]. Предходното ни законодателство в областта на висшето образование не предвижда такава възможност и не урежда като самостоятелен правен институт актовете на органите за управление на висшите училища предвид липсата на академична автономия в периода до 1990 г. [6]. Но академичната автономия не изключва необходимостта държавата да упражнява контрол върху университетите. Възможността за съдебно оспорване на актовете на Общото събрание, Академичния съвет и Ректора по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК – обн. ДВ, бр. 30/2006 г.) определя границите, до които се простират правомощията на тези органи, в качеството им на академично ръководство, а оттам и границата, до която се простира академичната автономия [7].

Предмет на изложението са правомощията на Общото събрание и актовете, които върховният орган за управление на висшето училище приема въз основа на своите правомощия. **Основната цел** е да се изследва характерът на актовете на

The present work examines the powers and the character of the acts of the General Assembly as the supreme body of governance of the higher school. It analyzes whether these acts are administrative acts considering the admissibility of their judicial-administrative control.

Общото събрание на висшето училище по отношение компетентността за приемане и по отношение допустимостта за съдебно-административен контрол на съответните актове. За изпълнението на тази цел авторът си поставя следните **задачи**: да се направи класификация и анализ на правомощията на Общото събрание на висшето училище; да се анализира действащата нормативна уредба, касаеща актовете на този колективен орган, наред със сравнителноправен ретроспективен анализ на предходното законодателство; да се извърши критичен преглед и анализ на съдебната практика относно актовете на върховния орган за управление на висшето училище.

• Правомощия на Общото събрание на висшето училище

Общото събрание е върховен орган за управление на висшето училище, посочен в чл. 24, ал. 1, ЗВО и като такъв има редица важни правомощия, изброени в чл. 29, ал. 1, ЗВО, които могат да бъдат класифицирани в групи.

Първо, организационно-конститутивни правомощия: избира за срока на мандата си с тайно гласуване председател и заместник-председател на Общото събрание измежду хабилитираните членове; определя броя на членовете на контролния съвет и избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател, заместник-председател и членовете на контролния съвет; избира с тайно гласуване Ректор; и определя числеността на Академичния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове. Предоставяйки такива важни правомощия на Общото събрание, законодателят има предвид, че това е върховният орган за управление, който се състои от представители на всички звена (академичен състав на основен

трудова договор, административен персонал, студенти и докторанти – чл. 27, ал. 1, ЗВО) и в това свое качество поставя началото на изборите на останалите органи за управление на висшето училище. Общото събрание е върховен орган, защото, от една страна, изборите на университетски органи за управление започват с неговото формиране, а от друга – мандатът на Ректора се прекратява с този на Общото събрание, което го е избрало (чл. 24, ал. 4, ЗВО).

Второ, вътрешно-институционални контролни правомощия: обсъжда и приема годишния доклад на Ректора за състоянието на висшето училище и заключителния отчет в края на мандата за периода на управление. Цялостното състояние на висшето училище е важно във връзка с акредитацията, при която се оценява дейността му по множество критерии. Възниква въпросът какви биха били последиците в случай че Общото събрание гласува отрицателно и не приеме годишния доклад на Ректора или заключителния отчет в края на мандата му. Съгласно чл. 35 ЗВО Ректорът може да бъде отзован преди изтичане на мандата с решение на органа, който го е избирал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав. В случай на несъгласие с дейността на Ректора, отзоваването е единствената форма на контрол от страна на Общото събрание. Този контрол може да се определи като вътрешен, защото се извършва от друг орган на висшето училище, а не от орган извън него. Контролът на Общото събрание върху дейността на Ректора може да бъде само в рамките на мандата, но не и последващ след изтичане на мандата на Ректора.

За същността на отзоваването и акта, с който приключва процедурата по отзоваване на Ректора, има оскъдна съдебна практика, предвид факта, че са редки случаите, когато Общото събрание упражнява правомощията си по чл. 35 ЗВО. Но за пълнота на изложението трябва да се отбележи, че решението за отзоваване на Ректора има конститутивно действие, т.е. прекратява за напред изпълнението на тази длъжност. Последващата заповед на председателя на Общото събрание за прекратяване изпълнението на длъжността на Ректора се издава единствено в изпълнение на взетото решение и само констатира настъпилите вече по неговата сила обстоятелства. Решението на Общото събрание за отзоваване на Ректора има характер на индивидуален административен акт, подлежащ на оспорване по реда на АПК, а не заповедта на председателя на Общото събрание за прекратяване на длъжността на Ректора (опр. № 301 от 11.01.2017 г. по адм. д. № 14278/2016 г., VII отд. ВАС; р. № 77169 от

29.03.2017 г. по гр. д. № 72715/2016 г. Софийски районен съд).

Трето, вътрешноустройствени нормативни правомощия: приема или изменя Правилника за дейността на висшето училище. Това е основен вътрешноустройствен акт на Общото събрание, който заслужава отделно внимание и ще бъде обект на друго изследване.

Що се отнася до председателят на Общото събрание, въпреки че има самостоятелни правомощия (представява и свиква Общото събрание, сключва с избрания Ректор допълнително споразумение към основния трудов договор), той не е орган за управление на висшето училище по чл. 24, ал. 1 ЗВО и не издава актове, които могат да бъдат обжалвани по реда на АПК (опр. №7939 от 30.06.2008 г. по адм.д. №7902/2008 г., VII отд. ВАС; опр. №10552 от 11.10.2016 г. по адм.д. №11475/2016 г., VII отд. ВАС). Поради тези причини неговите правомощия и актове не са предмет на настоящото изложение.

• **Компетентност при издаване на актовете на Общото събрание на висшето училище**

Въз основа на своите правомощия Общото събрание на висшето училище приема актове, наречени решения (чл. 28, ал. 3 ЗВО). Едно от основните изисквания, на което трябва да отговаря всеки административен акт е компетентност. В административноправната доктрина е прието, че административният акт трябва да бъде издаден от онзи орган, който притежава необходимата за това компетентност и съдържащите се в нея правомощия. Административните актове, издадени от некомпетентни органи, са незаконосъобразни, по-точно нищожни [5].

Съдебната практика познава редица случаи на смесване правомощията на Общото събрание и Академичния съвет, в резултат на което се стига до издаване на акт от некомпетентен орган. Т.напр. Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище и като такъв разполага с очертаната в чл. 30, ал. 1, т. 1–16, ЗВО компетентност, в която не попадат правомощията за определяне на изисквания за заемане на академични длъжности. Това са мотивите, с които е обявена нищожност на Решение на Академичен съвет, относно условия за допускане на кандидати до участие в конкурси за заемане на академичните длъжности „професор” и „доцент” (р. №20 от 11.04.2013 г. по адм. д. №209/2012 г. АС – Габрово).

С Решение №1071/21.04.2012 г. по адм. д. №3589/2011 г. на Административен съд – Варна е обявена нищожността на текстове от Правилник за правата и задълженията на студентите, приети

от Академичен съвет, с мотиви, че той може да приема правилници само за **определени** учебни, научни, творчески или научно-производствени дейности на висшето училище (чл. 30, т. 14, ЗВО), но не и административни актове, уреждащи цялостната дейност и устройство на висшето училище. Подобна обща компетентност има единствено и само Общото събрание на висшето училище. Приемането на правилник, касаещ правата и задълженията на студентите от Общото събрание (предвид факта, че в него участват техни представители), гарантира в максимална степен участието им в процедурата по приемане на такъв акт и защитава правата и законните интереси на всички обучаващи се. Предвид липсата на компетентност на издателя на оспорените текстове, съдът ги прогласява за нищожни. Това Решение на Административен съд – Варна е потвърдено с Решение №16053 от 15.12.2012 г. по адм.д. №8193/2012 г., VII отд. ВАС. Според него в закона не са предвидени правомощия за Академичния съвет да приема правила, уреждащи статута на студентите. Правата и задълженията на студентите не попадат в дейностите, посочени в чл. 30, ал. 1, т. 14, ЗВО, а попадат в обхвата на общата дейност на висшето училище. Общото събрание е органът, който е компетентен да приема правила, уреждащи правата и задълженията на студентите предвид разпоредбата на чл. 29, ал. 1, т. 2, ЗВО.

Но не е нищожно, предвид липса на компетентност, взетото решение от Академичен съвет, с което е изменен Правилник за приемане, обучение на докторанти и придобиване на образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките” (р. №1553 от 11.07.2016 г. по адм. д. №1142/2016 г. АС – Варна). В този случай съдът приема, че Академичният съвет, като орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище, има материална компетентност (очертана в чл. 30, ал. 1, т. 1–16, ЗВО), в която попадат и правомощия за приемане на правилник, уреждащ условията за приемане, обучение и придобиване на образователната и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”. В същия смисъл са и други съдебни актове: Правилникът за приема и учебната дейност в университет, приет от Академичния съвет, е издаден в рамките на упражняваните от него правомощия по организация на обучението във висшето училище съгласно чл. 30, ал. 1, т. 14, ЗВО (опр. №16077 от 29.12.2010 г. по адм.д. №14481/2010 г., VI отд. ВАС); Правилникът за учебната дейност е издаден в рамките на упражняваните от Академичния съвет правомощия по организация на обучението във висшето учили-

ще, съгласно чл. 30, ал. 1, т. 14, ЗВО (р. №13296 от 09.11.2009 г. по адм.д. №9370/2009 г., VII отд. ВАС).

Авторът се присъединява към становищата, изложени в цитираните съдебни решения. Компетентността на Общото събрание по чл. 29, ал. 1, т. 2, ЗВО за приемане на Правилник дейността на висшето училище трябва да се различава от компетентността на Академичния съвет по чл. 30, ал. 1, т. 14, ЗВО да приема правилници за определени учебни, научни, творчески или научно-производствени дейности на висшето училище (като напр. правилници за учебната дейност, за прием и обучение на студенти/докторанти и др. п.). **Правомощията на различните органи за управление на висшето училище не трябва да се смесват, за да не се допускат случаи на актове, приети от некомпетентен орган, което води до нищожност на издадения административен акт.** В тази връзка е и предложението *de lege ferenda* – да се прецизира текстът на чл. 29, ал. 1, т. 2, ЗВО в смисъл, че Общото събрание не изобщо приема или изменя Правилника за дейността на висшето училище, а да се посочи изрично кои основни въпроси относно устройството и дейността на висшето училище влизат в неговата компетентност. Така по всички останали дейности, непопадащи в неговата изрична компетентност, ще бъде компетентен Академичният съвет, който детайлно ще ги урежда в своите актове. Известно е, че Общото събрание се свиква рядко, обичайно един-два пъти годишно, което прави дейността му по-неоперативна, за разлика от тази на Академичния съвет, който се свиква често на заседания. Така няма да се стига до спорове за компетентност между различните органи за управление на висшето училище.

- **Допустимост за обжалване на актовете на Общото събрание на висшето училище по реда на АПК**

Актовете на Общото събрание на висшето училище могат да се обжалват пред съда по реда на АПК (чл. 38 ЗВО). Допустимостта за съдебно-административен контрол е пряко свързана с това, кои от тези актове са административни. Легална дефиниция за общото понятие „административен акт“ липсва, Кодексът дава определения за отделните видове административни актове (чл. 21, 65 и 75 АПК). Правната доктрина дава определения на това понятие, които се припокриват по смисъл и съдържание [5, 8, 2]. Независимо от известни различия в определенията, дадени за понятието „административен акт“, белезите, които са общи за всички административни актове са

публичноправен характер, краен, завършващ административното производство акт, външна насоченост на правните последици [9]. Към тези белези трябва да се добави още едностранност на правните последици за адресатите и принудителна изпълняемост на акта при необходимост [5, 8].

В тази връзка трябва да се подчертае, че е необходимо да се прави разлика между индивидуален, общ и нормативен административен акт и административен вътрешнослужебен акт. Тъй като разпоредбите на АПК не се прилагат за актовете, с които се създават права или задължения за органи или организации, подчинени на органа, издал акта, освен ако с тях се засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица (чл. 2, ал. 2, т. 3, АПК). Какво представляват вътрешнослужебните (ведомствени) актове е изследвано в правната литература още при действието на Закона за административното производство (ЗАП – обн. ДВ, бр. 90/1979 г. – отм.). Вътрешнослужебният акт е административен акт до подчинени органи и лица, който поражда властнически правни отношения от типа на административните. Компетентността по издаване на вътрешнослужебни актове не се признава на някакво специално основание, различно от признатата власт по ръководство, организация и контрол на организационноподчинени органи или лица [4]. По действието на ЗАП, вътрешнослужебните актове бяха напълно изключени от съдебно-административен контрол. В новата правна литература вътрешнослужебните актове, адресирани до субекти, пряко подчинени на органа, издаващ акта, също се определят като административни актове между ръководителя на учреждението и подчинените му звена и служители. Това са административни актове с вътрешно действие. Административните актове с външно действие, за разлика от вътрешнослужебните, засягат правни субекти, които се намират вън от подчинението на органа, който ги е издал [5]. Основното практическо разграничение между административните (индивидуални, общи и нормативни – *бел. моя*) и вътрешнослужебните актове е, че първите подлежат на съдебно-административен контрол, а вторите – не. Затова е важно да се отграничават [9].

Допустимостта на обжалването на актовете на органите за управление на висшето училище пред съд по реда на АПК е в зависимост от това, дали притежават белезите на административен акт (опр. на АС – Пловдив, III отд., VII състав от 28.05.2008 г. по адм.д. №1070/2008 г.; опр. №11066 от 23.10.2008 г. по адм.д. №7897/2008 г., VII отд. ВАС; р. №3977 от 13.04.2006 г. по адм.д. №5844/2004 г., V отд. ВАС).

Според правната доктрина и трайната съдебна практика административният акт е властническо волеизявление на овластен от закона орган, което непосредствено поражда правни последици за адресатите си, като засяга интереси, създава права и задължения или отказва такива, и то пряко.

Според цитираната съдебна практика не всички актове, които приема Общото събрание на висшето училище, са по право и административни. Напр. при изпълнение на правомощието си да избере Ректор, Общото събрание не действа като административен орган, а има качеството на избиращо тяло по чл. 85 от Кодекса на труда (КТ – обн. ДВ, бр. 26/1986 г.). Следователно решението не е издадено при упражняване на властническа дейност от страна на Общото събрание, т.е. то не притежава белезите на индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 1, АПК и не подлежи на обжалване по реда на АПК. В случая Общото събрание упражнява избиращите си, а не управленски властнически права. От взетото решение не произтичат права и задължения за членовете на Общото събрание, освен за неговия председател – да сключи трудов договор по чл. 107 КТ с избрания Ректор. Изборът е правопораждащ юридически факт, въз основа на който се реализира правоотношение между равнопоставени страни (р. №3977 от 13.04.2006 г. по адм.д. №5844/2004 г., V отд. ВАС и р. №1365 от 7.02.2006 г. по адм.д. №4983/2005 г., V отд. ВАС).

Общото събрание е орган за управление на съответното висше училище, с чието решение се конституира освен Ректор и Академичен съвет (чл. 29, ал. 1, т. 5, ЗВО). Това според Решение №12 от 08.02.2017 г. по адм.д. №542/2016 г. на АС – Велико Търново също не е административен акт. Решението, с което се конституира след избор друг орган на висшето училище, не представлява властническо изявление, способно да породи административноправни последици, изпълними по административен ред, тъй като с него се упражняват избиращи права на Общото събрание, а не властнически правомощия. След тази процедура се конституира друг орган на висшето училище, като няма последици, които да са резултат от правоотношение на власт и подчинение.

Относно характера на решенията на Общото събрание за избор на Академичен съвет съдебната практика е противоречива (опр. №7939 от 30.06.2008 г. по адм.д. №7902/2008 г., VII отд. ВАС). С решенията на Общото събрание за избор на Академичен съвет се учредява правен статут – възниква административната правосубектност за този орган на управление.

Следователно те имат характер на общи административни актове, съдържащи конкретни волеизявления на властнически орган с действие спрямо всички лица, извън определяемия брой адресати (членовете на академичния състав на висшето учебно заведение). **Авторът се отнася критично към твърдението, че решенията за избор на Академичен съвет имат характер на общи административни актове.** Това са вътрешнослужебни актове, предвид изяснените по-горе белези на административните и вътрешнослужебните актове и разликите между тях.

От една страна, правната възможност за контрол по реда на АПК не превръща автоматично всички актове на органите за управление на висшите училища в административни актове. **От друга страна,** това не значи, че на съдебно-административен контрол подлежат само онези актове на органите за управление на висшите училища, които имат белезите на административни актове по смисъла на АПК. Такова ограничително тълкуване според ВАС (опр. № 8235 от 04.07.2016 г. по адм.д. № 5057/2016 г., VII отд. ВАС) не съответства на целта на гарантирания от законодателя съдебен контрол на актовете на органите за управление на висшите училища. За целите на съдебния контрол по чл. 38 ЗВО видът на акта, който подлежи на съдебен контрол, следва да се определи не с оглед на чл. 21, 65 и 75 АПК, а с оглед на посоченото в специалния закон, т.е. трябва да бъде акт на орган на управление на висшето училище. Чл. 38 ЗВО е специален по отношение на АПК. Но законодателят, уреждайки изрично отклонение от характера на допустимия за оспорване акт, не се отклонява от конституционната предпоставка за допустимост на оспорването, а именно че актовете на органите на висшето училище трябва да засягат права или законни интереси на оспорвания или да създават задължения за него (опр. № 4743 от 20.04.2016 г. по адм.д. № 3862/2016 г., VII отд. ВАС; р. № 6379 от 30.05.2016 г. по адм.д. № 2048/2016 г., VII отд. ВАС).

Очевидно е, че съдебната практика е противоречива и това противоречие е заложено в текста на самия закон. Чл. 2, ал. 2, т. 3, АПК започва с „Разпоредбите на кодекса не се прилагат за актовете, с които се създават права или задължения за органи или организации, подчинени на органа, издал акта“ (този текст преповтаря чл. 3, т. 4, ЗАП), а завършва с “освен ако с тях се засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица“ (с което, за разлика от ЗАП, е разширено приложното поле на АПК по отношение на вътрешнослужебните актове). По принцип вътрешнослужебните актове не

влизат в обхвата на АПК, освен когато с тях се засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица. На практика е трудно да се направи разлика между вътрешнослужебните актове, които имат вътрешно действие и тези, които биха могли да имат външно действие. Защото, както беше изяснено по-горе, те са своего рода административни актове.

Авторът приема за обосновано становището, че решенията на Общото събрание при упражняване на организационно-конститутивните му правомощия (за избор на председател и заместник-председател на Общото събрание, председател, заместник-председател и членове на контролния съвет, Ректор и Академичния съвет) **са вътрешнослужебни актове** с вътрешно действие, които не засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица, намиращи се вън от подчинението на органа, който ги е издал, т.е. нямат външно действие. С тези решения се упражняват изборителните права на Общото събрание, като върховен орган на висшето училище, а не властнически правомощия, следователно не подлежат на съдебно-административен контрол. Освен по критерия „външна насоченост“ административните актове се различават от вътрешнослужебните още и по наличието на трудово правоотношение между автора на акта и адресата на акта. Граница на възможните адресати на вътрешнослужебните актове е наличието на трудово-правно отношение [3]. Лицата, влизащи в състава на органите на висшето училище (председател и заместник-председател на Общото събрание, председател, заместник-председател и членове на контролния съвет, Ректор и Академичния съвет), са в трудово-правни отношения с висшето училище. По пътя на същата логика решенията на Общото събрание при упражняване на **вътрешноинституционалните контролни правомощия** (за обсъждане/приемане годишния доклад на Ректора за състоянието на висшето училище и заключителния отчет в края на мандата за периода на управление) **са вътрешнослужебни актове**, които нямат външно действие, освен това между автора на акта и адресата на акта е налице трудово правоотношение. По отношение **вътрешноустройствените нормативни правомощия на Общото събрание** (за приемане/изменение на Правилника за дейността на висшето училище) основният въпрос е какъв е неговият характер от гледна точка на административното право, но това ще бъде обект на друго изследване.

В заключение, въз основа на изследването и анализа на правомощията и актовете на Общото събрание на висшето училище, могат да се изве-

дат следните важни резултати. Направена е класификация на правомощията на Общото събрание на висшето училище, които се обособяват в три групи – организационно-конститутивни, вътрешноинституционални контролни и вътрешноустройствени нормативни. Компетентността и съдържащите се в нея правомощия на Общото събрание трябва да се различава от компетентността на Академичния съвет. В тази връзка е направено предложение *de lege ferenda* – да се прецизира текстът на чл. 29, ал. 1, т. 2, ЗВО, като се посочи изрично кои основни въпроси относно устройството и дейността на висшето училище влизат в компетентността на Общото събрание. Защото правомощията на органите за управление на висшето училище не трябва да се смесват с цел недопускане на актове, приети от некомпетентен орган, което води до нищожност на издадения административен акт. Това налага препоръката към практиката, че е необходимо да се прави разлика между индивидуален, общ и нормативен административен акт и административен вътрешнослужебен акт с оглед допустимостта за обжалване на съответните актове по реда на АПК.

Използвана литература

1. **Андреева, А., И. Игнатова.** Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) – действие и проблематика. Сп. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Хуманитарни науки“, бр. 1/2013 г., с. 43–46.
2. **Андреева, А., Г. Йолова.** Основи на публичното право. Наука и икономика, Икономически университет – Варна, 2016.
3. **Балабанова, Х.** Към въпроса за отграничаване на вътрешнослужебните актове от други правни актове във ведомствата. Научни трудове на Висшия икономически институт „Карл Маркс“ – София, т. 3/1989 г., с. 201–236.

4. **Балабанова, Х.** Към понятието „вътрешнослужебен акт“. Сп. Държава и право, бр. 8,9/1988 г., с. 23–30.

5. **Дерменджиев, И., Д. Костов, Д. Хрусанов.** Административно право на Република България. Обща част. Сиби, 2010.

6. **Димитрова, Д.** Исторически традиции и тенденции за развитие на академичната автономия. Сп. Известия на Съюза на учените – Варна. Серия „Хуманитарни науки“, бр.1/2016 г., с. 63–69.

7. **Димитрова, Д.** Форми и граници на академичната автономия. VIII международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят – национални, регионални и глобални измерения (ИПС-2017)“. Том 1. Наука и икономика, Икономически университет – Варна, 2017, с. 407–417.

8. **Лазаров, К.** Административно право. Феня, 2000.

9. **Петров, В.** Общият административен акт. Сиела, 2017.

10. **Сивков, Ц., Д. Зиновиева, Г. Димитров** и др. Административно право. Специална част (курс лекции). Сиби, 2015.

За контакти:

Гл. ас. д-р Дарина Димитрова
Икономически университет – Варна
катедра „Правни науки“
e-mail: darina@ue-varna.bg
тел.: 0882 164 652